

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ ĐỨC TOÁN

MỘT SỐ GIẢI PHÁP XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
TẠI HUYỆN ĐỊNH HÓA, TỈNH THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
Chuyên ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ ĐỨC TOÁN

MỘT SỐ GIẢI PHÁP XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
TẠI HUYỆN ĐỊNH HÓA, TỈNH THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: Kinh tế Nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS NGUYỄN QUỐC OÁNH

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn "*Một số giải pháp xây dựng nông thôn mới tại huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên*" là công trình nghiên cứu khoa học, độc lập của tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Vũ Đức Toán

LỜI CẢM ƠN

Sau một thời gian học tại trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh- Đại học Thái Nguyên, theo chương trình đào tạo Cao học Khoá 11 (2014- 2016), chuyên ngành Kinh tế Nông nghiệp tôi đã xây dựng đề cương và đi nghiên cứu, thực tập với nội dung: **“Một số giải pháp xây dựng nông thôn mới tại huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên”**, nay đã hoàn thành Luận văn tốt nghiệp cho khoá học.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu nhà trường đã tạo điều kiện tốt cho chúng tôi suốt quá trình học tập tại trường.

Cảm ơn các thầy, cô trong khoa Đào tạo Sau Đại học, thầy cô bộ môn Kinh tế và các bộ môn khác đã nhiệt tình giảng dạy truyền đạt kiến thức, giúp đỡ tạo điều kiện trong công tác, học tập hàng ngày nay đã đạt kết quả.

Đặc biệt cảm ơn sự giúp đỡ quý báu của Tiến sĩ Nguyễn Quốc Oánh đã tạo điều kiện, chỉ bảo, hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực tập và hoàn thành Luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các cơ quan: Ủy ban nhân dân huyện Định Hóa, Ủy ban nhân dân xã Phượng Tiến và xã Phú Đình và các thôn... đã tạo mọi điều kiện cho tôi trong suốt quá trình thực tập để đạt kết quả tốt tại huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.

Tôi xin chân thành cảm ơn các nhà khoa học, các chuyên gia trong lĩnh vực đã tận tình giúp đỡ, đóng góp ý kiến xây dựng trong quá trình thực hiện luận văn. Cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của đồng nghiệp, anh em, bạn bè và các học viên trong lớp Cao học K11, Kinh tế Nông nghiệp đã ủng hộ, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Do điều kiện thời gian và năng lực có hạn, bản thân tôi cũng đã cố gắng, nỗ lực hết mình để hoàn thành Luận văn tốt nghiệp. Song sẽ không tránh khỏi những khiếm khuyết. Rất mong được các thầy, cô, các nhà khoa học, các đồng nghiệp tiếp tục đóng góp ý kiến chỉ bảo để tôi có thêm cơ hội tiếp thu nâng cao kiến thức chuyên môn của bản thân.

Thái Nguyên 24 tháng 12 năm 2016

Tác giả

Vũ Đức Toán

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Sự cần thiết phải nghiên cứu đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học và những đóng góp của Luận văn	3
5. Bố cục của luận văn.....	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI	4
1.1. Cơ sở lý luận về xây dựng nông thôn mới.....	4
1.1.1. Khái niệm về nông thôn mới và xây dựng nông thôn mới.....	4
1.1.2. Nội dung xây dựng nông thôn mới	7
1.1.3. Nguyên tắc và các bước xây dựng nông thôn mới.....	12
1.1.4. Các nhân tố ảnh hưởng tới xây dựng nông thôn mới.....	13
1.2. Cơ sở thực tiễn	15
1.2.1. Lịch sử hình thành và phát triển nông thôn mới một số nước, lãnh thổ, trong khu vực	15
1.2.2. Kinh nghiệm xây dựng nông thôn mới ở một số địa phương của Việt Nam	24
1.2.3. Bài học kinh nghiệm rút ra cho xây dựng nông thôn mới ở huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.....	31
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	33
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	33
2.2. Phương pháp nghiên cứu	33
2.2.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu	33
2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	33
2.2.3. Phương pháp tổng hợp và phân tích số liệu.....	34

2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	34
Chương 3. THỰC TRẠNG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở HUYỆN ĐỊNH HÓA	40
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của Định Hóa ảnh hưởng đến đầu tư phát triển nông nghiệp.....	40
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	40
3.1.2. Tình hình phát triển kinh tế của Huyện Định Hóa giai đoạn 2013-2015.....	42
3.1.3. Một số đánh giá chung về đặc điểm địa bàn huyện Định Hóa có ảnh hưởng đến phát triển kinh tế- xã hội	43
3.2. Thực trạng xây dựng nông thôn mới của huyện Định Hóa	44
3.2.1. Kết quả xây dựng nông thôn mới của huyện giai đoạn 2013 - 2015	45
3.2.2. Thực trạng xây dựng nông thôn mới huyện Định Hóa so với bộ tiêu chí Quốc gia nông thôn mới.....	46
3.2.3. Thực trạng xây dựng nông thôn mới ở một số xã tiêu biểu	58
3.2.4. Một số kết luận về xây dựng và phát triển nông thôn mới của huyện Định Hóa	74
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến xây dựng nông thôn mới tại huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.....	78
3.3.1. Chính sách của Đảng, Nhà nước và của địa phương	78
3.3.2. Trình độ dân trí, đời sống và thu nhập của người dân	80
3.3.3. Năng lực, trình độ và kinh nghiệm xây dựng nông thôn mới của cán bộ địa phương	82
3.3.4. Sự phối hợp của các tổ chức đoàn thể, doanh nghiệp trên địa bàn trong công tác đẩy mạnh xây dựng nông thôn mới	83
3.4. Một số thuận lợi và khó khăn của địa phương trong xây dựng nông thôn mới tại huyện Định Hóa.....	87
3.4.1. Thuận lợi.....	87

3.4.2. Những hạn chế, tồn tại và nguyên nhân	88
Chương 4. GIẢI PHÁP CHỦ YẾU THỨC ĐẨY QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở HUYỆN ĐỊNH HÓA.....	91
4.1. Quan điểm định hướng và mục tiêu xây dựng nông thôn mới	91
4.1.1. Quan điểm định hướng	91
4.1.2. Mục tiêu	92
4.2. Một số giải pháp thúc đẩy quá trình xây dựng nông thôn mới cho huyện Định Hóa.....	94
4.2.1. Hoàn thiện chính sách, công tác điều hành quản lý	94
4.2.2. Tăng cường công tác đào tạo, tập huấn, tuyên truyền xây dựng nông thôn mới, nâng cao nhận thức của cư dân nông thôn	96
4.2.3. Hoàn chỉnh quy hoạch và thực hiện quản lý theo quy hoạch	97
4.2.4. Phát triển kinh tế, ổn định an sinh xã hội	98
4.2.5. Tổ chức tiếp nhận và huy động các nguồn lực xây dựng nông thôn mới.....	99
4.3. Kiến nghị.....	100
4.3.1. Đối với Ban chỉ đạo và các Bộ, Ngành Trung ương	100
4.3.2. Đối với Tỉnh uỷ, HĐND, Uỷ ban MTTQ và các đoàn thể tỉnh Thái Nguyên.....	102
4.3.3. Đối với huyện Định Hóa và cộng đồng dân cư.....	103
KẾT LUẬN.....	105
TÀI LIỆU THAM KHẢO	107
PHỤ LỤC.....	108

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
NTM	: Nông thôn mới
CN	: Công nghiệp
CNH	: Công nghiệp hoá
KT-XH	: Kinh tế-xã hội
HDH	: Hiện đại hoá
HTX	: Hợp tác xã
KHKT	: Khoa học kỹ thuật
SXHH	: Sản xuất hàng hóa
LĐNT	: Lao động nông thôn
MTQG	: Mục tiêu quốc gia
NN&PTNT	: Nông nghiệp và phát triển nông thôn
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1:	Giá trị sản xuất các ngành kinh tế của huyện Định Hóa giai đoạn 2013 - 2015	45
Bảng 3.2:	Kết quả hoạt động sản xuất nông nghiệp của huyện.....	45
Bảng 3.3:	Tình hình phát triển xã hội nông thôn của huyện	46
Bảng 3.4:	Tiêu chí quy hoạch và phát triển quy hoạch.....	47
Bảng 3.5:	Thực trạng tiêu chí hạ tầng kinh tế - xã hội.....	48
Bảng 3.6:	Các tiêu chí kinh tế và tổ chức sản xuất	54
Bảng 3.7:	Nhóm tiêu chí văn hóa - xã hội.....	55
Bảng 3.8:	Tiêu chí hệ thống chính trị - an ninh xã hội.....	57
Bảng 3.9:	Diện tích đất đai xã Phượng Tiên	59
Bảng 3.10:	Thực trạng quy hoạch và thực hiện quy hoạch của xã Phượng Tiên so với bộ tiêu chí	59
Bảng 3.11:	Thực trạng hạ tầng kinh tế - xã hội so với bộ tiêu chí.....	60
Bảng 3.12:	Thực trạng kinh tế và tổ chức sản xuất của xã so với bộ tiêu chí.....	62
Bảng 3.13:	Thực trạng Văn hóa - Xã hội - Môi trường của xã so với bộ tiêu chí	63
Bảng 3.14:	Thực trạng hệ thống chính trị của xã so với bộ tiêu chí.....	65
Bảng 3.15:	Diện tích đất đai xã Phú Đình.....	67
Bảng 3.16:	Thực trạng quy hoạch và thực hiện quy hoạch của xã Phú Đình so với bộ tiêu chí.....	67
Bảng 3.17:	Thực trạng hạ tầng kinh tế - xã hội so với bộ tiêu chí.....	68
Bảng 3.18:	Thực trạng kinh tế và tổ chức sản xuất của xã so với bộ tiêu chí.....	71
Bảng 3.19:	Thực trạng Văn hóa - Xã hội - Môi trường của xã so với bộ tiêu chí	71
Bảng 3.20:	Thực trạng hệ thống chính trị của xã so với bộ tiêu chí.....	73

Bảng 3.21:	Tổng hợp kết quả thực hiện theo chỉ tiêu nông thôn mới của huyện Định Hóa.....	75
Bảng 3.22:	Tổng hợp kết quả rà soát thực hiện 19 tiêu chí đến hết tháng 12/2015 theo bộ tiêu chí xây dựng nông thôn mới của tỉnh Thái Nguyên.....	76
Bảng 3.23:	Tổng hợp ý kiến điều tra đề nghị thay đổi một số tiêu chí xây dựng nông thôn mới năm 2015	79
Bảng 3.24:	Ảnh hưởng của trình độ văn hóa đến nhận thức về đẩy mạnh xây dựng NTM của các hộ điều tra năm 2015	81
Bảng 3.25:	Ảnh hưởng của trình độ cán bộ địa phương đến nhận thức về xây dựng nông thôn mới ở huyện Định Hoá năm 2015.....	82
Bảng 3.26:	Sự tham gia đóng góp kiến của cán bộ hội trong xây dựng đề án và quy hoạch nông thôn mới năm 2015 tại Huyện Định Hóa.....	84